

Militærudgifterne ligesom ogsaa med Hensyn til Valgkredsordningen. Men naar det skal udsættes saa længe, saa bliver der jo alligevel helt ny Forhold, og saa behøve vi slet ikke at bryde os om en Ordning af det, der nu er Tale om at rette og forbedre. Men det synes mig imidlertid, at overfor denne Sag maa man dog kunne tage en Stilling. Jeg forlanger ikke, at det skal være, som jeg sagde før, hverken i Aar eller til næste Aar eller under den ene eller den anden bestemte Form, men jeg forlanger, at man skal anerkende, at det Spørgsmaal kan ikke saadan lægges hen ved i al Almindelighed at sige, at naar vi en Gang synes, at det kan gaa an at gaa til en Grundlovsforandring, kunne vi lappe paa det og saa i øvrigt lade det gaa, som det kan, det er kedeligt nok osv. osv. Nej, alt det er for lidt positivt. Ville vi gaa ud fra, at den bestaaende Grundlovsordning kommer til at være i en endogsaa anselig Aarrække, saa ser jeg ikke, at det er forsvarligt overfor Retfærdighed og Rimelighed at udskyde en ny Fordeling af Folketingsvalgkredsene. Kravet er i saa Henseende saa regelret, saa klart, saa uomtvisteligt, saa grundlovs-mæssig retfærdigt, at det for mig er aldeles umuligt at være med til at udskyde det, naar jeg ikke tror, at det kun er et ganske kort Spand af Tid, der er Tale om. Hvis den ærede Konseilspræsident havde den Opfattelse, at vi i en meget nær Fremtid, i Løbet af de allernærmeste Aar kom ind paa en Grundlovsforandringens Vej, som ogsaa vilde løse dette Spørgsmaal, vil jeg indrømme, at der kunde kræves Taalmodighed, men naar der kun foreligger denne magre Udtalelse, at man kunde en Gang — og det blev maaske andre end os, der kom dertil — komme til en Grundlovsforandring, hvor denne Sag blev tagen op, er det for mig for løst et Grundlag. Og jeg skal sige, at den ærede Konseilspræsident lader jo ikke til at være saa bange for smaa og stykkevise Reforme, og naar man ikke er det, kan jeg ikke i og for sig se, at det var saa forfærdelig umuligt at tage dette Spørgsmaal ud som et særligt, enkelt Led i en Grundlovsforandring. Det vilde knibe mere for mig — jeg har vist noget større Fordringer, naar vi komme til at tale om Grundlovsforandringer end Konseilspræsidenten — end for mange andre, men det kunde vi tale om, og for Konseilspræsidenten, for hans almindelige politiske Betragtning synes jeg ikke, det kunde ligge saa grumme fjernt at sige, at

den Sag kan godt behandles ganske som en enkelt afsluttet Sag for sig.

Og jeg vil føje den Bemærkning til, at efter min Mening bliver det jo længere des vanskeligere at træffe en Ordning. Thi vil man nu f. Eks. fiksere Antallet af Folketingets Medlemmer til det nuværende Tal 114, saa vil det jo føre til, at der hist og her maa forsvinde enkelte Valgkredse, for at der kan gives Plads til andre paa andre Steder. Det er umuligt andet. Skulde det nu blive Tilfældet — og enten maa det blive Tilfældet, eller ogsaa maa Tallet blive større — bliver Tilstanden vanskeligere og vanskeligere for hvert Aar, der gaar. Hvert Aar kommer der ny Vælgere til, som kræve Optagelse og Indlemmelse paa de Steder; hvor Væksten én Gang er begyndt, der bliver den ved. Det er jo ikke saaledes, at der er Vækst paa Frederiksberg i Aar og i Hammerum til næste Aar o. s. v., nej, de Steder, hvor Væksten er, fortsætter den sig, Forholdet bliver grellere og grellere, Kravet om flere Kredse indenfor visse Omraader bliver større for hver Dag, der gaar, og som Følge deraf bliver Vanskelighederne større ude omkring, hvor en Omlægning af Kredsene en Gang maa indføres. Det er ganske utvivlsomt, at jo længere disse Spørgsmaal udsættes, desto større Abnormiteten udvikler sig, desto vanskeligere bliver Løsningen af Spørgsmaalet; og jo hurtigere og mere resolut man gaar dertil, desto lettere er det da at faa dette Spørgsmaal løst.

Jeg har kun villet pege paa dette. Der er saa mangfoldige andre Ting i Ministeriets Program, men mine Betragtninger her have kun til Maal at tjene som Vejledning, hvorfor jeg er med til at sætte denne Pæl, som sættes ved den Afstemning, vi nu her i dette Ting ville staa overfor. Jeg venter ikke et Flertal for denne Beslutning, det er ikke det, som det er os eller mig om at gøre i dette Øjeblik. Det, som det er os om at gøre, er, at sætte en Pæl ved den Vej, som vi haabe, at mange, mange med os ville samles om at befare siden i Tiden og saa hurtigt som muligt. Ytringer derom er der allerede. Vi gaa til dette Arbejde med gode Vilkaar, med godt Haab. Vi gaa ikke ude omkring i Landet til vort politiske Arbejde hverken her eller der for at spænde Ben for dette Ministerium eller for at lægge det Stene i Vejen. Nej, det gøre vi ikke, men vi gaa for at gøre et Arbejde, som vi tro, er det eneste, som